

**Střednědobý plán
rozvoje a udržitelnosti sociálních služeb
na území obce s rozšířenou působností Stříbro
na období 2011 – 2014**

Obsah

1. Úvodní slovo.....	3
2. Jak jsme tvořili plán.....	4
2.1. Postup vzniku plánu.....	4
2.2. Metodické vedení procesu	6
2.3. Tvořili jsme plán společně.....	9
3. Základní popis území	12
4. Přehled poskytovatelů sociálních služeb na území správního obvodu obce s rozšířenou působností Stříbro	12
4.1. Poskytované služby	12
5. Popis zdrojů pro zajištění potřeb.....	17
5.1. Finanční prostředky rozdělované městem Stříbro	18
5.2. Prostředky poskytované ostatními obcemi SO ORP Stříbro	19
5.3. Finanční situace poskytovatelů sociálních a návazných služeb	21
6. Analýza potřeb obyvatel správního obvodu	24
6.1. Vyhodnocení ankety „Sociální služby na Stříbrsku“	24
6.2. Problematika seniorů a osob se zdravotním postižením.....	24
6.3. Vyhodnocení dotazníkového šetření mezi rodiči dětí ve Stříbře.....	27
7. Priority ORP Stříbro v sociální oblasti	27
7.1. Postup a zpracování SWOT analýzy	27
7.2. Priority	31
7.3. Rozpracované priority	31
8. Co jsme již udělali	32
9. Co bude následovat	32
10. Seznam použitých zkratk.....	33
11. Přílohy	33

1. Úvodní slovo

Vážení spoluobčané,

požádán o několik vět v úvodu materiálu "Komunitní plán sociálních služeb města Stříbra" - jsem rád slíbil a nyní plním.

Každý plán je ve svém zrodu pouhá vize, záměr. Ale je nutný. Přesvědčujeme se o tom na každém kroku svého života. Věřím, že mi dáte za pravdu.

Předkládaný materiál je závazným koncepčním materiálem pro oblast sociálních služeb potřebným spoluobčanům. Nejenže stárneme, ale můžeme se v životě dostat do situace, že budeme potřebovat pomoc my sami, nebo naši blízcí.

A pro takové situace musíme mít ve městě připravenou širokou škálu sociálních služeb - o což se tento zpracovaný Komunitní plán sociálních služeb snaží.

Přestože výrazně větší úsilí a práci předpokládáme až při realizaci tohoto plánu, dovolím si poděkovat už nyní těm, kteří se na tvorbě plánu podíleli a vytvořili výchozí metu pro zajištění kvalitních sociálních služeb občanům našeho města.

Poděkování proto patří všem, kteří se na vzniku předkládaného Komunitního plánu sociálních služeb města Stříbra podíleli, tj. manažerů, metodiků, poskytovatelů služeb, uživatelů.

Nám, občanům města Stříbra, přeji, aby úsilí a práce všech, kterým uváděný dokument stanovuje povinnosti a úkoly, byly pro nás přínosem a rozsah a kvalita poskytovaných služeb se zvyšovala. Nejen proto, abychom se přiblížili Evropským standardům, ale hlavně pro spokojenost našich občanů. Ta je naším hlavním cílem!

PaedDr. Bohuslav Červený

starosta města Stříbra

2. Jak jsme tvořili plán

Co je komunitního plánování sociálních služeb?

Každý z nás se někdy může dostat do situace, kdy mu dojdou síly a nebude mít možnost postarat se o sebe nebo o své blízké a bude potřebovat pomoc nějaké sociální služby. Je potřeba, aby pak taková služba byla v dosahu, aby byla kvalitní a cenově dostupná. Smyslem komunitního plánování je společně se dohodnout o tom, jaké služby chceme mít pro případ nepříznivé životní situace připravené.

Při plánování sociálních služeb se nejdříve zpracovávají sociálně demografické údaje, mapují se sociální služby a služby související, pak následuje popis a analýza přání a potřeb veřejnosti. V této fázi se může do plánování zapojit každý občan s podněty a s názorem, jaké sociální služby by se v obci měly poskytovat. Jde vlastně o vyvolání diskuze mezi zadavatelem (ten, kdo je za zajištění sociálních služeb zodpovědný – například obec, poskytovateli (ti, kdo služby nabízejí) a uživateli (lidé v nepříznivé sociální situaci, kterým jsou služby určeny). Na základě tohoto dialogu a na základě spolupráce všech obcí v regionu se pak vytváří plán dalšího rozvoje sociálních služeb. Komunitní plánování tedy pomáhá zajišťovat dostupnost a kvalitu sociální pomoci. Při tom zároveň šetří finanční prostředky, protože peníze se vynakládají jen na zřizování těch zařízení, které jsou pro občany regionu doopravdy potřebné.

2.1. Postup vzniku plánu

Průběh procesu komunitního plánování:

- přípravná fáze (září 2010 – říjen 2010)
- analytická fáze (říjen 2010 – květen 2011)
- plánovací fáze (červen 2011 – listopad 2011)

Harmonogram průběhu zpracování

Rok	Klíčová aktivita	Období
2010	Vypracování základních dokumentů	listopad - prosinec
	Analýza aktuální sociální situace v regionu	říjen - prosinec
	Jednání řídicí skupiny	září - listopad
	Informační kampaň	září - prosinec
	Koordinace a řízení projektu	září - prosinec
2011	Veřejná setkání a vzdělávací seminář	leden - říjen
	Analýza aktuální sociální situace v regionu	leden - březen
	Jednání řídicí skupiny	březen - říjen
	Jednání pracovních skupin	březen - říjen
	Informační kampaň	leden - listopad
	Vytvoření katalogu poskytovatelů	červenec - září
	Vytvoření realizačního plánu s Střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb po ORP Stříbro	srpen - listopad
	Koordinace a řízení projektu	leden - listopad

Rozdělní úkolů v rámci organizační struktury:

Řídící skupina:

- stanovení cílů a priorit procesu a jejich předkládání Radě nebo Zastupitelstvu města,
- předkládání průběžných závěrů Radě a Zastupitelstvu města,
- zodpovědnost za kvalitní průběh procesu plánování sociálních služeb a naplňování principů a hodnot komunitního plánování,
- komunikace se Sociální komisí Rady města a dalšími články struktury,
- navrhování organizační struktury, její aktualizaci,
- řízení procesu plánování sociálních služeb,
- projednání konečné podoby návrhu Komunitního plánu a jeho předložení ke schválení Radě a Zastupitelstvu města,
- sledování plnění cílů Komunitního plánu,
- aktualizace plánu v dalších letech.

Pracovní skupiny:

- popis potřeb občanů,
- popis současné situace v oblasti poskytování sociálních služeb,
- stanovení návrhu prioritních oblastí,
- rozpracování priorit a opatření,
- vytipovávání realizátorů.

Koordinátorka procesu plánování:

- zajištění každodenní činnosti spojenou s komunitním plánováním sociálních služeb,
- zajištění informační kampaně,
- formování pracovních skupin,
- sběr podkladů pro sociodemografickou analýzu,
- praktické analýzy,
- organizace setkávání řídicí skupiny, veřejných projednání a pracovních skupin, účast na jejich jednáních,
- běžná administrativní práce, písemné zpracování všech výstupů z KPSS a archivace materiálů,
- příprava textů pro katalog sociálních služeb,
- zpracování monitorovacích zpráv a závěrečné zprávy.

Metodička procesu:

- zajištění metodického a odborné vedení projektu,
- odborné porovnání stávajících sociálních služeb s jejich uživatelskou potřebností,
- spolupráce na analytické části procesu,
- konzultace v oblasti strategické části,
- konzultace při zpracování monitorovacích zpráv a závěrečné zprávy,
- postup zapojování veřejnosti.

2.2. Metodické vedení procesu

Metodické vedení procesu probíhalo na základě principů komunitní plánování a vycházelo ze současného stavu správního území. Proces vycházel z principů doporučených Ministerstvem práce a sociálních věcí ČR - Metodiky pro plánování sociálních služeb:

Principy metody komunitního plánování:

- triády
- rovnosti
- skutečných potřeb
- dohody
- „Vše je veřejné“
- dosažitelnosti řešení
- cyklického opakování
- kompetence účastníků
- přímé úměry

Princip triády

V rámci metody komunitního plánování spolu plánují a spolupracují minimálně tři strany:

- uživatelé
- zadavatelé
- poskytovatelé

Princip rovnosti

- Každý má právo starat se o věci veřejné a společné. Metoda komunitního plánování propojuje aktivitu občanů s rozhodováním na úřadě.
- Každý má právo se vyjádřit a každý má právo mluvit. Je legitimní mluvit za sebe samotného i bez pověření, funkce či mandátu od zájmové skupiny.
- Nikdo nesmí být vylučován a diskriminován. Organizace a procesy plánování musí zajistit všem účastníkům rovnost postavení a hlasu v průběhu všech jednání. Jedině pak je možná spolupráce, při níž jsou ke společnému prospěchu využity jedinečné znalosti, zkušenosti, dovednosti a nakonec i formální a mocenská postavení jednotlivců. Legitimitu sociálním službám dávají přání a potřeby uživatelů (budoucích uživatelů). Uživatelům je nutné vytvářet podmínky, aby mohli vyslovovat svá přání a potřeby, a tam, kde to jde, je i sami zkoumat. Užitečný je i princip pozitivní diskriminace. Cílem pro uživatele je „už nikdy o nás bez nás“.

Princip skutečných potřeb

Analýzy popisující stav sociálních služeb a jejich porovnání s normativy mohou být užitečnou pomůckou pro plánování rozvoje sociálních služeb. Nemohou však nahradit aktivní zjišťování skutečných (ne domnělých) potřeb všech zúčastněných stran.

Princip dohody

Výsledný plán je svého druhu smlouva, ve které se (přínejmenším) tři strany (viz. princip triády) navzájem zavazují. Svobodný a informovaný souhlas musí být výsledkem svobodné rozpravy a demokratické spolupráce. Dohoda musí být nejen o záměrech, ale také o způsobu a postupu realizace odsouhlasených aktivit. V komunitním plánování má přednost souhlasné rozhodnutí – tj. „dokud nesouhlasí všichni, není odsouhlaseno nic“. Hlasování je nouzový prostředek, kterým přiznáváme, že se neumíme dohodnout.

Princip „Vše je veřejné“

Plánování sociálních služeb se zabývá věcmi veřejnými. Informace o dění v něm jsou veřejně dostupné a jednání jsou otevřená. Informace o průběhu a výstupech plánování jsou veřejnosti aktivně předávány.

Princip dosažitelnosti řešení

Plánování sociálních služeb může být zaměřeno na jeden nebo více problémů v sociální oblasti. Šíře záběru musí být přiměřená místnímu společenství, jeho podmínkám, přání lidí a lidským i materiálním zdrojům.

Princip cyklického opakování

Komunitní plánování tvoří spirálu, v níž se fáze, témata a mnohé problémy cyklicky opakují a je nutné se jimi znovu zabývat a vyhodnocovat je na nové úrovni vývoje.

Princip kompetence účastníků

V řízení plánování sociálních služeb musí být přítomna profesionalita, kompetentní lidé s jasnými zodpovědnostmi a pozicí. Demokratické spolupráci, efektivní rozpravě a uzavírání dohod účinně napomáhá dobrá koordinace, mediace, koučování a řízení, stejně jako dovednost budovat týmy, projektově řídit a plánovat.

Princip přímé úměry

Kvalitně probíhající proces plánování je pro komunitu a její občany stejně přínosný jako výstup plánování – vlastní plán. Kvalita výstupů plánování je přímo úměrná kvalitě jeho průběhu.

Postupy zachycené v principech odlišují metodu komunitního plánování od jiných plánovacích postupů. Do oblasti plánování sociálních služeb přináší:

- důraz na aktivní roli uživatelů sociálních služeb a zastoupení jejich zájmů v procesu plánování;
- zapojení širokého okruhu lidí a spolupracovníků do tvořivé práce;
- opakované ověřování závěrů s přáním lidí;
- důraz na vyjednávání a zplnomocnění veřejnosti kontrolovat postup rozhodování i uskutečňování.

Cílem procesu komunitního plánování je zefektivnit poskytování sociálních služeb na území SO ORP Stříbro tak, aby odpovídaly skutečným potřebám občanů.

2.3. Tvořili jsme plán společně

Zpracovatelem projektu Komunitní plánování sociálních služeb na území správního obvodu obce s rozšířenou působností Stříbro je Centrum pro komunitní práci západní Čechy a partnerem projektu je Město Stříbro. Usnesením Zastupitelstva města Stříbra ze dne 30. srpna 2010 byl schválen záměr procesu zapojit se do projektu „Komunitní plánování sociálních služeb na území SO ORP Stříbro“ jako partner. Projekt byl zahájen 1. září 2010, koordinátorkou projektu byla jmenována Božena Nenutilová a metodičkou procesu Martina Macurová, obě z Centra pro komunitní práci západní Čechy.

V úvodní přípravné fázi projektu pro zajištění realizace KPSS byla jmenována řídicí skupina, sestavená ze zástupců zadavatelů, poskytovatelů sociálních a návazných služeb a uživatelů - občanů. Členové řídicí skupiny společně s metodičkou vypracovali základní dokumenty tzv. základní listinu a jednací řád řídicí skupiny. V průběhu realizace komunitního plánu řídicí skupina uskutečnila celkem pět setkání, na kterých řešila aktuální problémy, podílela se na přípravách společných setkání a průběžně řešila výstupy z pracovních skupin.

Členové řídicí skupiny:

- PaedDr. Bohuslav Červený, starosta města Stříbra
- Pavel Plánka, místostarosta města Stříbra
- František Trhlík, starosta obce Kostelec
- Miroslava Válová, zástupkyně Mikroregionu Konstantinolázeňsko
- Michal Kandler, Kotec o.s., vedoucí nízkoprahového klubu RESET ve Stříbře
- Michaela Rusňáková, 15. Přední hlídka Royal Rangers v ČR, sociální pracovníce – „Středisko Víteček“ Černošín
- Ing. Teresa Kupcová, ředitelka Farní charity Stříbro
- Alena Ratajová, vedoucí sociálního odboru MěÚ Stříbro
- Mgr. Veronika Svobodová, sociální pracovníce MěÚ Stříbro
- Jaroslav Kupec, občan Stříbra
- Martina Sihelská, ředitelka MKS Stříbro
- Kristýna Hoppová, sociální pracovníce MěÚ Bezručice
- Božena Nenutilová, koordinátorka projektu – CpKP západní Čechy

Po celou dobu trvání projektu probíhala informační kampaň, která měla za cíl poskytnout široké veřejnosti dostatek informací o komunitním plánování a zapojit obyvatelstvo do procesu plánování. Veřejnost byla o projektu informována v regionálním tisku Tachovský deník a Stříbrském zpravodaji, na obecních vývěškách a webových stránkách, prostřednictvím roznesených anketních lístků do domácností, úřadů i zařízení poskytovatelů sociálních služeb.

V další analytické fázi projektu byla vypracována sociodemografická analýza území ORP Stříbro.

Základem pro vznik analýzy se staly údaje, jejichž hlavními zdroji byly MěÚ Stříbro, MěÚ Bezručice, Obecní úřady ostatních obcí, Územně analytické podklady ORP Stříbro, Úřad práce Tachov, Český statistický úřad, Ministerstvo práce a sociálních věcí České republiky. Dalším podkladem pro analýzu byly výstupy z ankety pro veřejnost „Sociální služby na Stříbrsku“ a zpracování přehledu dosavadních poskytovatelů sociálních a návazných služeb, které jsou v současné době poskytovány občanům regionu. Analýza uživatelů byla zaměřena na cílovou skupinu seniorů a osob se zdravotním postižením. Pro potřebu plánování rozvoje sociálních a návazných služeb bylo třeba provést finanční analýzu o způsobu financování sociální oblasti městem Stříbro a dalšími obcemi.

Na prvním veřejném setkání v lednu 2011 se do projektu zapojila široká veřejnost, uživatelé sociálních služeb, osoby jim blízké, poskytovatelé, organizace věnující se souvisejícím službám, zástupci Města Stříbro a zapojených obcí i úředníci městských a obecních úřadů. Formou prezentace byl představen projekt komunitního plánování sociálních služeb, jeho cíle, aktivity i harmonogram. Účastníci hodnotili stav dosavadních sociálních služeb, vyjadřovali své kritické připomínky a navrhovali lepší řešení.

Pro získání potřebných informací o sociálních službách byla na začátku roku 2011 navázána spolupráce se zástupci všech 24 obcí na území správního obvodu obce s rozšířenou působností Stříbro a v měsíci únoru byl proveden průzkum mezi starosty obcí. Cílem tohoto průzkumu bylo zjistit, jaké sociální služby obce zajišťují svým občanům, financování služeb, potřeby a problémy jednotlivých cílových skupin obyvatel obce.

Z řad zájemců o činnost v pracovních skupinách byly vytvořeny tři pracovní skupiny:

- pracovní skupina pro seniory
- pracovní skupiny pro osoby se zdravotním postižením
- pracovní skupina pro rodiny s dětmi a mládež

Tyto tři pracovní skupiny se scházely ve městě Stříbře od března do října 2011, byla uskutečněna i dvě setkání s občany v obcích Erpužice a Ošelín v květnu 2011.

Zástupci pracovní skupiny pro osoby se zdravotním postižením upozorňovali na problematiku nedostatku pracovních příležitostí a volnočasových aktivit pro mladší věkovou kategorii, stavební bariéry, chybějící krátkodobé odlehčovací služby, malou kapacitu stacionáře, nedostatečné informace ze sociální oblasti. Pozitivně lze hodnotit činnost pečovatelské služby na území regionu, provoz stacionáře Farní charity ve Stříbře a nízkoprahového zařízení pro

děti a mládež střediska Víteček v Černošíně.

Pracovní skupina zaměřená na cílovou skupinu seniorů měla připomínky zejména k omezenému provozu a nedostatku volnočasových a zájmových aktivit v klubu seniorů ve Stříbře, provozu pečovatelské služby pouze v pracovní dny, nedostatečnému autobusovému spojení z centra města, nepřístupným bezbariérovým toaletám, špatnému stavu chodníků a malému počtu laviček.

Skupina zaměřená na rodiny s dětmi a mládež poukazovala na nízkou kapacitu mateřských škol, chybějící krizové bydlení pro matky s dětmi, nedostatečné zájmové a volnočasové aktivity pro děti ze sociálně slabých rodin, bezplatné poradenství v oblasti právní a finanční, a zároveň ocenila již fungující nabídku sociálních služeb pro občany (klub RESET, Centrum pro podporu rodiny).

Občané okolních obcí největší problémy vidí v nezaměstnanosti a tím vznikající zadluženosti některých osob, v nedostatečném dopravním spojení při cestě k lékaři, na úřady i za nákupy. Dále postrádají informace o sociálních a zdravotních službách.

Za období od března do září 2011 se uskutečnilo dvanáct setkání pracovních skupin za účasti 152 osob. Nejvíce se projevila účast ve skupině pro seniory a osoby se zdravotním postižením, naopak ve skupině pro rodiny s dětmi a mládež se projevil malý zájem ze strany veřejnosti.

Během projektu byl v září 2011 pro účastníky komunitního plánování uspořádán vzdělávací seminář na téma „Případová setkání jako nástroj práce s klientem“ se zaměřením na oblast sociálně právní ochrany dětí. V závěrečné plánovací fázi byly jednotlivými pracovními skupinami stanoveny priority ORP Stříbro v oblasti sociálních služeb komunitního plánování sociálních služeb a vytvořen realizační plán plánovaných aktivit, který v některých částech specifikuje u každé plánované aktivity její charakter, realizátora, spolupracující subjekty předpokládané finanční zdroje a časový harmonogram plnění aktivit. Tam, kde zatím neznáme možného realizátora, budeme zjišťovat další možnosti území a dostupné finanční zdroje.

Za přispění členů pracovních skupin vznikl „Katalog poskytovatelů sociálních a zdravotních služeb na území ORP Stříbro“. Finálním dokumentem je tento Střednědobý plán rozvoje a udržitelnosti sociálních služeb na území obce s rozšířenou působností Stříbro na období 2011 – 2014, který bude po zpracování připomínek předložen ke schválení na jednání Zastupitelstva města Stříbra.

3. Základní popis území

Území obce s rozšířenou působností Stříbro se nachází ve východní části okresu Tachov, který leží v severozápadní části Plzeňského kraje, jeho severní strana přiléhá ke Karlovarskému kraji. Hraničí se správními obvody Nýřany, Stod, Horšovský Týn a Tachov.

Správní obvod zahrnuje území 24 obcí, z nichž s pověřeným úřadem jsou obce Bezdrůžice (spravující Bezdrůžice, Cebiv, Horní Kozolupy, Konstantinovy Lázně, Kokašice) a Stříbro (spravující ostatní obce). V rámci všech těchto obcí je na 81 katastrálním území evidováno 90 částí obcí. Obvod je svou rozlohou 431 km² středně velký, zaujímá 5,7 % rozlohy kraje a žijí v něm 3 % obyvatel kraje, hustotou 39 obyvatel na 1 km² je pátý nejméně zalidněný v kraji (hustota zalidnění Plzeňského kraje činí 73 obyvatel/1 km²) a čtvrtý v podílu obyvatel žijících v městech (46,2 %).

Sídelním a zároveň přirozeným spádovým městem pro dané území je město Stříbro vzdálené 30 km západně od Plzně nad údolím řeky Mže. Stříbro, včetně svých částí Lhota u Stříbra, Milíkov, Otročín, Těchlovice, Butov a Jezerce, zahrnuje území o rozloze 47,8 km². Ve městě žije 46,8 % obyvatel správního obvodu.

Podrobnější popis území je zpracován v Sociodemografické analýze správního obvodu obce s rozšířenou působností Stříbro, jež je samostatným dokumentem mapujícím stávající sociálně demografickou situaci, společenské jevy území a trendy sociálního vývoje z nich vyplývajících.

Dokument je uveden jako Příloha 2 v závěrečné části plánu.

4. Přehled poskytovatelů sociálních služeb na území správního obvodu obce s rozšířenou působností Stříbro

Přehled poskytovatelů sociálních a návazných služeb vznikl v rámci podpory udržitelnosti procesu plánování dostupnosti sociálních služeb na území správního obvodu obce s rozšířenou působností Stříbro jako podklad pro zmapování sociálních služeb poskytovaných občanům daného území. Sběr dat probíhal v lednu a únoru 2011.

4.1. Poskytované služby

Ze šetření vyplývá, že na území SO ORP Stříbro zajišťuje 9 poskytovatelů 11 druhů sociálních služeb (sociální služby dle zákona č. 2006/108 Sb.). Jejich počet však není úplný, neboť se jedná o poskytovatele, kteří se daného šetření zúčastnili. Nejsou tak zcela podchyceni poskytovatelé, kteří nemají v mikroregionu registrovanou žádnou sociální službu, a přesto ji tam poskytují.

Poskytovatel	Druh služby	Registrace sociální služby
Centrum pro zdravotně postižené Plzeňského kraje	Odborné sociální poradenství	Ano
	Osobní asistence	Ano
Diakonie ČCE – středisko v Rokycanech	Odborné sociální poradenství	Ano
	Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi	Ano
Farní charita Stříbro	Týdenní stacionář	Ano
Kotec, o.s.	Kontaktní centrum	Ano
	NZDM	Ano
	Terénní programy	Ano
Město Černošín	Pečovatelská služba	Ano
Město Kladruby	Pečovatelská služba	Ano
Město Stříbro	Odborné sociální poradenství	Ne
	Pečovatelská služba	Ano
Obec Konstantinovy Lázně	Pečovatelská služba	Ano
15. Přední hlídka Royal Rangers v ČR	Denní stacionář	Ano
	Sociálně terapeutické dílny	Ano

Zdroj: Vlastní šetření.

Tabulka č. 1: Přehled poskytovatelů a poskytovaných sociálních služeb

Ze 14 sociálních služeb je 6 poskytováno ambulantní formou, 6 terénní, 1 pobytovou a 1 terénní i ambulantní zároveň.

Služby poskytované na území ORP Stříbro pokrývají téměř všechny cílové skupiny sociálních služeb. Většina z nich se však zaměřuje na osoby se zdravotním postižením a seniory.

Cílová skupina	Počet sociálních služeb
Osoby se zdravotním postižením	11
Senioři	6
Etnické menšiny	4
Děti a mládež ve věku od 6 do 26 let ohrožené společensky nežádoucími jevy	3
Imigranti a azylanti	3
Oběti domácího násilí	3
Oběti obchodu s lidmi	3
Oběti trestné činnosti	3
Osoby do 26 let věku opouštějící školská zařízení pro výkon ústavní péče	3
Osoby ohrožené závislostí nebo závislé na návykových látkách	3
Osoby komerčně využívané	3
Osoby žijící v sociálně vyloučených komunitách	3
Osoby, které vedou rizikový způsob života nebo jsou tímto způsobem života ohroženy	2
Osoby s chronickým onemocněním	2
Rodiny s dítětem/děti	2

Zdroj: Vlastní šetření.

Tabulka č. 2: Cílové skupiny poskytovaných sociálních služeb

Nejvíce služeb se z hlediska věku klientů zaměřuje na dospělé a seniory, celkově však všechny věkové skupiny vyplývají ze zaměření jednotlivých sociálních služeb.

Věk	Počet sociálních služeb
Bez omezení věku	4
0 – 26 let	1
0 – 64 let	1
11 – 26 let	1
11 – 64 let	1
16 – 64 let	2
27 a více let	2
65 a více let	2

Zdroj: Vlastní šetření.

Tabulka č. 3: Zaměření sociálních služeb dle věku klientů

Orientační přehled kapacity jednotlivých sociálních služeb vycházející z dat získaných při šetření, kde je uveden počet lůžek, počet klientů, včetně klientů z SO ORP Stříbro, popř. počet kontaktů, je patrný v tabulce č. 4.

Druh služby	Poskytovatel	2009			2010			Počet neuspokojených žadatelů ¹	
		Počet lůžek	Počet uživatelů/kontaktů	z toho obyvatel ORP	Počet lůžek	Počet uživatelů/kontaktů	z toho obyvatel ORP	2009	2010
Denní stacionář	15. Přední hlídka Royal Rangers v ČR		12 klientů	3		12 klientů	3	0	0
Kontaktní centrum	Kotec, o.s.		121 klientů			99 klientů ²		0	0
NZDM (služba funguje až od r. 2011)	Kotec, o.s.		80 klientů/ 400 kontaktů			80 klientů/ 400 kontaktů			
Odborné sociální poradenství	Centrum pro zdravotně postižené PK, pracoviště P-S, P-J		5 400 klientů	52		5 400 klientů	68	0	0
	Diakonie ČCE - středisko v Rokycanech		672 kontaktů			685 kontaktů		2	4
	Město Stříbro							0	0
Osobní asistence	Centrum pro zdravotně postižené PK, pracoviště P-S, P-J							1 (1)	0
Pečovatelská služba	Město Černošín		29 klientů	24		27 klientů	23	14 (9)	17 (11)

¹ Čísla v závorce určují počet obyvatel z ORP Stříbro.

² Daný počet klientů v rozmezí leden – červen 2010.

	Město Kladruby	34 bytů	50 klientů		34 bytů	50 klientů		38 (36)	41 (38)
	Město Stříbro		358 klientů	358		348 klientů	348	0	0
	Obec Konstantinovy Lázně		137 klientů	137		136 klientů	136	45 (43)	43 (40)
Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi	Diakonie ČCE - středisko v Rokycanech								
Sociálně terapeutické dílny	15. Přední hlídka Royal Rangers v ČR		12 klientů	3		17 klientů	3	12 (3)	17 (3)
Terénní programy	Kotec, o.s.		97 klientů			62 klientů ³		0	0
Týdenní stacionář	Farní charita Stříbro	14	22 klientů	12	14	20 klientů	12	23 (3)	25 (4)

Zdroj: Vlastní šetření

Tabulka č. 4: Kapacita jednotlivých druhů služeb

5. Popis zdrojů pro zajištění potřeb

Finanční analýza podává přehled o způsobu financování sociální oblasti městem Stříbro a dalšími obcemi a věnuje se finanční situaci poskytovatelů sociálních a návazných služeb na území, a to především finančním zdrojům využitých k zajištění služeb v letech 2009 a 2010. K porovnání přehledů je rovněž uveden orientační souhrn počtu klientů jednotlivých poskytovatelů.

Podkladem pro tuto analýzu byla data účetních uzávěrek města Stříbro a dalších obcí za léta 2009 až 2010 a údaje od samotných poskytovatelů sociálních a návazných služeb, jež byla získána prostřednictvím strukturovaných dotazníků, a data uvedená v Registru poskytovatelů sociálních služeb Ministerstva práce a sociálních věcí ČR.

³ Daný počet klientů v rozmezí leden – červen 2010.

5.1. Finanční prostředky rozdělované městem Stříbro

Město Stříbro každý rok vynakládá z rozpočtu města určité finanční prostředky pro neziskové právnické organizace a fyzické osoby města Stříbra na projekty v oblasti mládeže, tělovýchovy a sportu, sociálních služeb, kultury, vzdělávání a vědy, zdravotnictví, protidrogových aktivit a prevence kriminality. Příspěvky a dary jsou poskytovány na krytí nákladů spojených s organizací akce, na náklady spojené s provozem organizace či na nákup vybavení dle Všeobecných podmínek pro získání finančního prostředku. Žádosti se přijímají dvakrát ročně a na příspěvek či dar není právní nárok. Z rozpočtu města jsou podporovány také poskytovatelé zdravotnických, sociálních a návazných služeb, zejména Farní charitě Stříbro, Klubu důchodců Stříbro a dalším.

Subjekt	Druh příspěvku	Výše příspěvku	
		2009	2010
Podpora zdravotnických služeb		310 000	275 000
LSPP – zdravotní sestra při ZZS	finanční příspěvek	250 000	250 000
Společnost KOTEC,o.s + provoz K-centra	finanční příspěvek	35 000	0
Svaz zdravotně postižených Stříbrska	finanční dar	5 000	5 000
Svaz postižených civilizačními chorobami	finanční dar	5 000	5 000
Příspěvek tělesně postiženým občanům	finanční dar	10 000	10 000
Centrum pro zdravotně postižené Plzeňského kraje	finanční dar	5 000	5 000
Podpora sociální péče		1 760 000	1 702 000
Farní charita Stříbro – týdenní a denní stacionář	finanční příspěvek	300 000	300 000
Farní charita Stříbro – krizový byt ve stacionáři	finanční dar	30 000	30 000
Klub důchodců Stříbro		132 000	100 000
Sociální služby dle zákona č. 108/2006	neinvestiční účelová dotace	265 000	244 000
Sociální hospitalizace, pomoc, ostatní péče		33 000	28 000
Podpora tělovýchovné a zájmové činnosti		4 650 000	4 504 000
CELKEM		5 720 000	5 481 000

Zdroj: Městský úřad Stříbro.

Tabulka č. 1: Přehled příspěvků z rozpočtu města Stříbra dle typu oblasti v letech 2009 a 2010

5.2. Prostředky poskytované ostatními obcemi SO ORP Stříbro

Kromě Stříbra poskytují příspěvky do sociální a souvisejících oblastí i další obce. Tyto prostředky směřují zejména poskytovatelům sociálních a návazných služeb.

Obec	Položka	Částka z rozpočtu - neinvestiční		CELKEM
		2010	2011	
Benešovice	Farní charita Stříbro	3 500	0	3 500
Bezručice	Dovoz obědů, pedikérské služby	25 000	0	25 000
Cebiv	Dotace na charitu	5 000	0	5 000
	Pečovatelská služba Konstantinovy Lázně	30 000	0	30 000
	Příspěvky neziskovým organizacím	0	5 000	5 000
	Sociální péče	0	30 000	30 000
Černošín	Sdružení tělesně postižených Černošín	10 000	0	10 000
Erpužice	Farní charita Stříbro	10 000	0	10 000
	Centrum pro zdravotně postižené Tachov	10 000	0	10 000
Horní Kozolupy	Centrum pro zdravotně postižené Plzeňského kraje	1 000	1 000	2 000
	Pečovatelská služba	46 000	-	46 000
Kladruby	Římsko-katolická farnost Kladruby	20 000	0	20 000
	Centrum pro zdravotně postižené Tachov	1 000	0	1 000
	Domovy – penziony pro starší občany	873 200	816 500	1 689 700
Kokašice	Dovoz jídla	13 304	-	13 304
	Pečovatelská služba Konstantinovy Lázně	30 000	-	30 000
Konstantinovy Lázně	Léčebna dlouhodobě nemocných Planá	1 000	0	1 000
	Dům s pečovatelskou službou – provoz	540 000	1 180 000	1 720 000
	Pečovatelská služba – činnost	356 000	395 000	751 000
	Občanské záležitosti – příspěvky seniorům	25 000	25 000	50 000

Kostelec	Farní charita Stříbro	1 000	0	1 000
	Centrum pro zdravotně postižené Tachov	500	2 000	2 500
	o.s. Aragonit Cheb	500	0	500
	TJ Zora Praha	500	0	500
	Sociální dávky (kultura pro seniory)	-	75 000	75 000
Kšice	Centrum pro zdravotně postižené Tachov	1 000	0	1 000
Olbramov	Sdružení tělesně postižených Černošín	400	400	800
	Centrum pro zdravotně postižené Tachov	500	500	1 000
	o.s. Aragonit Cheb	200	0	200
	Příspěvek LSPP Tachov	0	2 500	2 500
Prostiboř	TJ Zora Praha	-	-	-
	Centrum pro zdravotně postižené Tachov	-	-	-
	LSPP Tachov	-	-	-
Sulislav	Pečovatelská služba – příspěvek	25 000	25 000	50 000
Svojšín	Sdružení tělesně postižených Černošín	1 000	0	1 000
Sytno	Pečovatelská služba – příspěvek na stravu	15 910	15 910	31 820
Trpísty	Charita Bor	5 000	0	5 000
Záchlumí	Sdružení tělesně postižených Stříbro	3 000	3 000	6 000
CELKEM		2 054 514	2 576 810	4 631 324

Zdroj: Vlastní dotazníkové šetření, internetové stránky jednotlivých obcí.

Tabulka č. 2: Přehled financí poskytnutých obcemi do sociální oblasti v letech 2010 a 2011

Některé obce kromě finančních příspěvků podporují sociální oblast i dalšími formami:

- **Černošín** – bezplatný pronájem a materiálové zabezpečení pro středisko Víteček v Černošíně.
- **Erpužice** – obec poskytuje 50 % slevu na poplatky za odvoz komunálního odpadu dětem do 5 let a seniorům starším 70 let.
- **Kladruby** – město umožnilo 6 nezaměstnaným občanům z Kladrub přivýdělek k dávkce v hmotné nouzi na veřejnou službu.

- **Sulislav** – obec poskytuje 50% slevu na poplatky za odvoz komunálního odpadu seniorům starším 80 let.
- **Trpísty** – obec zaměstnala na veřejnou službu pro nezaměstnané 1 obyvatelku (přivýdělek v hmotné nouzi).
- **Vranov** – senioři umístění dlouhodobě v Domově důchodců či LDN jsou osvobozeni od poplatků za komunální odpad.
- **Zhoř** – obec poskytuje seniorům 50% slevu na poplatky za odvoz komunálního odpadu.
- **Bezručice** – město umožňuje nezaměstnaným občanům z Bezručic a blízkých osad přivýdělek k dávce v hmotné nouzi na veřejnou službu (5 lidí) a zaměstnalo v roce 2011 na veřejně prospěšné práce z ÚP 12 lidí. Na budově MěÚ byl zřízen bezbariérový zvonek.
- **Horní Kozolupy** – obec umožňuje nezaměstnaným občanům přivýdělek k dávce v hmotné nouzi na veřejnou službu.
- **Olbramov** – obec umožňuje nezaměstnaným občanům přivýdělek k dávce v hmotné nouzi na veřejnou službu.

Obce na svém území rovněž připravují či již realizovaly významné sociální projekty:

- **Kladruby** - Římsko-katolická farnost připravuje zřízení centra pro volnočasové aktivity mládeže.
- **Kostelec** – Obec připravuje projekt rekonstrukce MŠ, kde bude fungovat vývařovna obědů pro seniory, centrum pro mimoškolní činnost dětí a masérské služby.

5.3. Finanční situace poskytovatelů sociálních a návazných služeb

Tato kapitola uvádí orientační přehled o jednotlivých finančních zdrojích poskytovatelů sociálních a návazných služeb působících na území ORP Stříbro zapojených do této analýzy. Součástí jsou také počty klientů jednotlivých služeb. Vzhledem k obtížnému porovnávání uváděných dat (neúplnost dodaných finančních údajů, rozdílné uvádění počtu klientů) nelze provést žádné zhodnocení uvedených skutečností. Kapitola tedy slouží spíše jako přehledný zdroj k vyhledání základních dat.

Poskytovatel	Druh služby	počet lůžek	počet uživatelů	počet lůžek	počet uživatelů
		2009	2009	2010	2010
Centrum pro zdravotně postižené Plzeňského kraje, pracoviště Plzeň-sever, Plzeň-jih	odborné sociální poradenství		5 400 (z ORP - 52)		5 400 (z ORP - 68)
	osobní asistence				
Diakonie ČCE - středisko v Rokycanech	odborné sociální poradenství		672 kontaktů		685 kontaktů
	sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi				
Farní charita Stříbro	týdenní stacionář	14	22 (z ORP 12)	14	20 (z ORP 12)
Město Černošín	pečovatelská služba		29 (z ORP 24)		27 (z ORP 23)
Město Kladruby	pečovatelská služba	34 bytů	50	34 bytů	50
Obec Konstantinovy Lázně	pečovatelská služba		137 (z ORP 137)		136 (z ORP 136)
Město Stříbro	pečovatelská služba		358		348
	odborné sociální poradenství		(z ORP 358)		(z ORP 348)
Kotec, o.s.	kontaktní centrum		121		99 (leden-červen)
	NZDM (služba funguje až od 2011)				
	terénní programy		97		62 (leden-červen)
15. Přední hlídka Royal Rangers v ČR	denní stacionář		12 (z ORP 3)		12 (z ORP 3)
	sociálně terapeutické dílny		12 (z ORP 3)		17 (z ORP 3)

Zdroj: Vlastní dotazníkové šetření, MPSV ČR – Registr poskytovatelů sociálních služeb (<http://iregistr.mpsv.cz>).

Tabulka č. 3: Přehled klientů poskytovatelů sociálních a návazných služeb v letech 2009 a 2010

Příjmy										Provozní náklady
Poskytovatel	Rok	Obce	MPSV	Plzeňský kraj	sponzoři	úhrady klientů	další		Celkem	Celkem
							Úřad práce	Ostatní příjmy		
Centrum pro zdravotně postižené Plzeňského kraje, pracoviště Plzeň-sever, Plzeň-jih	2009	28 450 ¹	28235	0	5 500	37 668		0	99 853	99 853
	2010	24 700 ¹	33 076	0	0	30 049		0	87 825	87 825
Diakonie ČCE - středisko v Rokycanech	2009									3 151 445
	2010									1 697 154
Farní charita Stříbro	2009	312 000 ²	1 300 000	0	174 409	2 027 785	42 175	253 184 ⁴	3 544 369	4 109 553
	2010	318 000 ³	1 281 000	0	97 000	1 936 000	126 000	428 000 ⁵	3 440 000	4 186 000
Město Černošín	2009	189 204 ⁶				52 201			241 405	241 405
	2010	240 761 ⁶				53 172			293 933	293 933
Město Kladruby	2009	513 289 ⁷	0			544 264			1 057 553	1 057 553
	2010	357 392 ⁷	275 000			589 647			1 222 039	1 222 039
Obec Konstantinovy Lázně	2009	839 000 ⁸	170 000			23 000			1 032 000	1 032 000
	2010	677 200 ⁹	167 000			21 800			866 000	866 000
Město Stříbro	2009	1 017 761 ¹⁰	600 000	0	0	399 109			2 016 870	2 016 870
	2010	954 342 ¹⁰	591 000	111 000	0	365 141			2 021 483	2 021 483
Kotec, o.s.	2009	200 000 ¹¹	380 000	250 000				388 000 ¹³	1 218 000	
	2010	250 000 ¹²	553 000	265 000				333 000 ¹³	1 401 000	
15. Přední hlídka Royal Rangers v ČR	2009		946 000	20 000	167 332	397 369		1 542 968 ¹⁴	3 041 286	3 073 669
	2010		1 468 000	0	170 604	490 000		1 771 396 ¹⁵	3 900 000	3 900 000

Zdroj: Vlastní dotazníkové šetření, MPSV ČR – Registr poskytovatelů sociálních služeb (<http://iregistr.mpsv.cz>).

Tabulka č. 4: Přehled financování poskytovatelů sociálních a návazných služeb v letech 2009 až 2011

¹Příspěvek obce – Erpužice, Horní Kozolupy, Kladruby, Kostelec, Kšice, Olbramov.

²Příspěvek obce – Město Stříbro - 300 000,-; Erpužice - 10 000,-; Benešovice - 2 000,-.

³Příspěvek obce – Město Stříbro - 300 000,-; Erpužice - 15 000,-; Benešovice - 3 000,-.

⁴Ostatní příjmy – Fondy zdravotních pojišťoven - 91 184,-; Biskupství Plzeňské - 162 000,-.

⁵Ostatní příjmy – Fondy zdravotních pojišťoven - 200 000,-; Biskupství Plzeňské - 228 000,-.

⁶Příspěvek obce – Město Černošín.

⁷Příspěvek obce – Město Kladruby.

⁸Příspěvek obce – Konstantinovy Lázně - 719 000,-; Cebiv, Bezručovice, Horní Kozolupy, Kokašice - 120 000,-.

⁹Příspěvek obce – Konstantinovy Lázně - 590 200,-; Cebiv, Bezručovice, Horní Kozolupy, Kokašice - 87 000,-.

¹⁰ Příspěvek obce – Město Stříbro.

¹¹ Příspěvek obce – Tachov - 150 000,-; Stříbro - 30 000,-; Planá - 20 000,-.

¹²Příspěvek obce – Tachov - 200 000,-; Stříbro - 30 000,-; Planá - 20 000,-.

¹³Ostatní příjmy – Rada vlády pro koordinaci protidrogové politiky.

¹⁴Ostatní příjmy – Nadace NROS - 32 383,-; hospodářská činnost a prodej výrobků - 56 761,-; EU + MPSV individuální projekt KK a PK - 1 453 824,-.

¹⁵Ostatní příjmy – hospodářská činnost a prodej výrobků - 65 000,-; EU + MPSV individuální projekt KK a PK - 1 706 396,-.

6. Analýza potřeb obyvatel správního obvodu

6.1. Vyhodnocení ankety „Sociální služby na Stříbrsku“

Za významný ukazatel potřeb občanů při zpracování komunitního plánu je sociologický výzkum, který byl prostřednictvím dotazníkového šetření proveden v lednu 2011. Občané celého regionu mohli zhodnotit stávající služby poskytované v regionu, stejně jako posoudit potřebnost nových služeb. Dotazníky byly distribuovány do domácností a sociálních zařízení, na obecní úřady a informační centra, formulář byl zveřejněn na webových stránkách města Stříbra a ve Stříbrském zpravodaji. Cílem šetření bylo zjistit názor obyvatel správního obvodu na stávající sociální služby a pomoc a podporu občanů nacházejících se v těžké životní situaci z důvodů souvisejících se zdravotním stavem, stářím, sociální situací, rodinných problémů a dalších. Získané informace sloužily jako dílčí podklad pro zpracování Komunitního plánu sociálních služeb na území SO ORP Stříbro.

V rámci šetření bylo rozšířeno 650 dotazníků, vyhodnoceno bylo 53 navrácených. Ankety se zúčastnilo 33 žen a 20 mužů ze 17 z 24 obcí správního obvodu ve věku od 20 do 87 let. Většina dotazníků pochází od obyvatel Stříbra, ostatní obce byly povětšinou zastoupeny jedním dotazovaným. Mezi respondenty převládá střední odborné vzdělání a střední vzdělání s výučním listem.

Většina respondentů zná alespoň jednu sociální službu, popř. poskytovatele sociální služby, jež v daném území působí. Ze zařízení byla nejčastěji zmiňována Pečovatelská služba Stříbro, Stacionář Stříbro, Domy s pečovatelskou službou ve Stříbře, Konstantinových Lázních a Černošíně, z poskytovaných služeb se jednalo o dovoz stravy, pedikúru.

Občané veskrze mají povědomí o nabídce sociálních služeb či o působnosti poskytovatelů sociálních služeb v území správního obvodu. Potýkají se zejména s nedostatečnou nabídkou a kapacitou sociálních služeb pro osoby se zdravotním postižením a seniory, nedostupností zdravotnické péče a nedostatečnou informovaností a poradenstvím v právní a finanční oblasti. Za největší problémy ve svém okolí krom již zmíněných považují nezaměstnanost a nízkou nabídku pracovních míst a s tím související nárůst rodin v tíživé životní situaci, nedostatek jeslí a školek, bariérovost, zejména v zimním období na špatně odklizených chodnících, nedostatek bezbariérových bytů, nevyhovující dopravní obslužnost, malou nabídku kulturních akcí a prostoru pro setkávání občanů. Informace získávají zejména na internetu, v tisku či regionálním tisku, při osobním či telefonickém jednání, v rodině, mezi přáteli a na úřadech.

6.2. Problematika seniorů a osob se zdravotním postižením

V rámci projektu se v červenci 2011 uskutečnilo další šetření, které se zaměřilo na problematiku seniorů a osob se zdravotním postižením. Poznatky shrnují výsledky ze 6 individuálních rozhovorů s poskytovateli sociálních služeb a z 18 individuálních rozhovorů se stávajícími či potencionálními uživateli sociálních služeb v rámci celého ORP Stříbro.

Pro rozhovory s poskytovateli byli vybráni lidé, kteří se v rámci své profese se seniory či

zdravotně postiženými osobami každodenně osobně setkávají a mohou velice dobře zprostředkovat problémy těchto cílových skupin ve sledovaných lokalitách. Během šetření byli osloveni zástupci poskytovatelů ze Stříbra (DPS, Farní charita Stříbro, Charitní ošetrovatelská služba Stříbro, Klub seniorů a MěÚ Stříbro) a Černošína (15. přední hlídka Royal Rangers). Nejmladšímu respondentovi – „senioru“ bylo 65 let, nejstaršímu pak 87 let. V rámci rozhovorů byli kontaktováni rodiče 2 postižených mladých mužů (ve věku 16 a 39 let), obyvatelé pobírající příspěvek na péči (ve věku 57, 63 a 64 let) a osobu pečující (o 56letého zdravotně postiženého muže).

Závěry a doporučení

- Senioři ve Stříbře a okolí chtějí stárnout především ve svém přirozeném prostředí. Pokud již toto prostředí musí ze zdravotních důvodů opustit, preferují ústavní zařízení s domácím typem péče, které by bylo umístěno co nejbližší k jejich bývalému domovu, rodině a známým. V tomto smyslu je velmi dobře hodnocen stacionář Farní charity Stříbro. Na druhou stranu se také vyskytly názory, že lidé chtějí za každou cenu, i v momentě naprosté nesoběstačnosti, zůstat s rodinou a na její pomoc spoléhají.

- Zajistit dostupnost terénních služeb pečovatelské služby ve všech obcích regionu. Jedná se především o zajištění nákupů (paradoxem je, že v obcích, kde tato služba nefunguje, je vyšší podíl obyvatel v seniorském věku a v oblasti zásobování zde chybí obchody se základními potravinami) a rozvoz obědů (ideálně i o víkendech). Senioři pak velmi často potřebují zajištění dopravy do měst, především k lékaři a na úřady. Na tyto služby by samozřejmě měly navázat služby z oblasti osobní hygieny, péče o domácnost apod.

- V rámci šetření jsme se také často setkali i s neochotou a nezájmem využívat sociální služby. Tato situace může mít několik důvodů:

- Pomoc rodiny opravdu velmi dobře funguje a je vyhovující.
- Na druhou stranu je možné, že pomoc rodiny a sousedů je vnímána jako jediná možnost. Senioři uvádějí, že žádné sociální služby v lokalitě nejsou, případně je vnímají jako pro ně finančně nedostupné.
- Lidé mají pocit, že využití sociální služby znamená selhání rodiny, která by se o seniory měla postarat. Stydí se tuto situaci přiznat.
- Narážíme i na finanční bariéry. Někteří si myslí, že pečovatelské služby jsou pro ně finančně nedostupné, přestože konkrétními informacemi nedisponují.

Z těchto výše uvedených důvodů doporučujeme zvýšit informovanost o sociálních službách, prezentovat sociální služby jako něco běžného, dostupného, něco co lidem pomáhá, usnadňuje život, ale nezastupuje péči rodiny, která by pak měla fungovat především na rovině psychické podpory svých členů v seniorském věku. Takto zaměřenou lokální komunikační kampaní se dá pomoci ke zlepšení vnímání funkce pečovatelské služby v lokalitě. Z našich zkušeností

víme, že efektivní způsob komunikace se seniory je komunikace formou osobních setkání, popř. besed spojených s kulturními či jinými zajímavými programy. Velmi dobře fungují i reference lidí, kteří danou službu využívají. Pečovatelky v oblasti samy udávají, že pokud se překonají první bariéry a obavy, senior začne například využívat službu dovážky obědů a velmi brzy využije i služby další. Stejně tak funguje předávání informací například prostřednictvím praktických lékařů.

- Zlepšit obslužnost obcí veřejnou dopravou a zvýšit počet nízkoprahových autobusů. Zefektivnit dopravní spojení mezi centrem města Stříbro a lokalitou, kde se nachází DPS, na základě potřeb seniorů (ordinační doby lékařů apod.).

- Zmapovat problematická místa v obcích z hlediska požadavků na bezbariérovost. Navrhujeme to zjišťovat např. pomocí krátkého dotazníkového šetření, veřejného setkání s občany, případně realizovat procházky po obcích s lidmi na vozíku či jinak pohybově omezenými osobami.

- V oblasti žije relativně vysoký podíl seniorů, kteří bydlí ve venkovském prostoru ve svých vlastních domcích, někdy i na odlehlejších místech. Jelikož je známo, že senioři žijící na vesnicích jsou v základních všedních činnostech soběstačnější než senioři žijící ve městech, měli bychom těmto lidem zachovat možnost stárnout v jejich prostoru. Vyšší psychickou pohodu by jim zajistila pravidelná kontrola ze strany pečovatelské služby – např. zabezpečení jistoty, že i přestože doposud nevyužívají žádné sociální služby, každý týden se u nich někdo zastaví, zkontroluje jejich situaci a případně se společně domluví na řešení jejich aktuálních potřeb. Dalším řešením mohou být mobilní telefony s automatickými tlačítky na pečovatelskou službu či Městskou policii apod.

- Oslovení respondenti si přejí trávit svůj volný čas aktivně s ohledem na svůj aktuální zdravotní stav. Uvědomují se, že jakákoliv aktivita ovlivňuje jejich kvalitu života. Je proto velmi důležité v dané lokalitě tyto aktivity podporovat, umožnit účast všem zájemcům, organizovat je vždy s ohledem na jejich fyzické možnosti a aktivity nenabízet pouze těm, kteří se cítí fit a nemají žádná fyzická omezení. Vzhledem k problematické dopravní obslužnosti regionu doporučujeme v rámci pořádaných akcí vždy současně nabízet i řešení dopravy z místa bydliště – např. svozy pro zájemce s odlehlejších míst.

- Vybudovat veřejné prostranství, kde by mohli senioři a osoby se zdravotním postižením cvičit za pomoci venkovního náradí.

- Navázat spolupráci s 15. přední hlídkou Royal Rangers v ČR, využít jejich nabídku k provozování klubu pro zdravotně postižené děti a mládež. Pokud by byl klub otevřen jednou týdně, lze nabídnout prostory klubu důchodců.

- Využít stávající prostory klubu důchodců v DPS ve Stříbře. V rámci těchto prostor nabídnout seniorům organizované i volné aktivity. Senioři mají zájem o vzdělávací přednášky (např. na téma bezpečnosti), kurzy paměti, výtvarné činnosti či besedy se zajímavými hosty. Na druhou stranu, senioři ocení, pokud kdykoliv v průběhu týdne budou moci do těchto

prostor zajít, setkat se s přáteli a jen tak si s nimi popovídat. Organizované aktivity lze tak doplnit např. „seniorskou kavárnou“ s možností vypůjčení denního tisku, časopisů či některých knih.

- Podporovat činnost Farní charity Stříbro.

6.3. Vyhodnocení dotazníkového šetření mezi rodiči dětí ve Stříbře

V rámci oslav Dne dětí v červnu 2011 členové pracovní skupiny pro rodiny s dětmi a mládež uskutečnili dotazníkové šetření. Na stadioně i v centru města bylo osloveno celkem 51 rodičů, kteří se vyjadřovali k otázkám jaká zařízení, akce nebo aktivity chybějí rodičům a dětem ve městě.

Nejvíce postrádají zařízení pro sportovní vyžití (bazén nebo koupaliště, cyklostezky, dráhu pro in-line bruslení), oplocená dětská hřiště s herními prvky, bezbariérovou odpočinkovou zónu nebo park. Byly vysloveny připomínky k nedostatečné kapacitě mateřských škol a chybějícím přechodům pro chodce.

Rodiče s dětmi využívají programy domu dětí a mládeže nebo se scházejí na stadioně, před domy a vzájemně se navštěvují v bytech. Většina nemá potřebu vzniku mateřského centra. Jen v zimních měsících a v případě nepříznivého počasí by někteří rodiče rádi využívali prostory pro společné setkávání.

7. Priority ORP Stříbro v sociální oblasti

7.1. Postup a zpracování SWOT analýzy

SWOT analýza je efektivním nástrojem, jež umožňuje shrnout a analyzovat vnitřní prostředí – tzn. silné a slabé stránky a vnější prostředí – tzn. příležitosti a ohrožení systému sociálních a návazných služeb na daném území, kde:

- **silné a slabé stránky** jsou ty skutečnosti, které lze přímo ovlivnit (např. typy služeb, způsob a formy jejich poskytování atd.)
- **příležitosti a ohrožení** jsou ty skutečnosti, které vstupují do prostředí zvnějšku a jsou jen stěží ovlivnitelné (např. legislativa, finanční zdroje atd.)

Tato analýza je důležitým podkladem v procesu komunitního plánování sociálních služeb na území SO ORP Stříbro, neboť zobrazuje jakými silnými a slabými stránkami lze současný systém sociálních a návazných služeb charakterizovat, jakých vnějších příležitostí lze využít a

jakým hrozbám je třeba čelit. Výsledky SWOT analýzy byly použity jako základ pro směřování plánování sociálních služeb, pro formulaci priorit, opatření a plánovaných aktivit

SWOT analýza byla vytvořena na základě těchto materiálů:

- Záznam s výstupy veřejného setkání v rámci KPSS v SO ORP Stříbro, konaného dne 26. ledna 2011
- Sociodemografická analýza SO ORP Stříbro

Na dané veřejné setkání byli přizváni zástupci z řad zadavatelů, poskytovatelů a uživatelů a široká veřejnost Stříbrska. V rámci sběru podnětů měl každý účastník možnost sdělit svůj názor, prodiskutovat ho s ostatními a na závěr označit své priority ve vzniklých oblastech.

SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
<ul style="list-style-type: none"> - nabídka pečovatelská služba (rozvoz obědů, léků, úklid apod.) - terénní ošetrovatelská služba - ochota pracovníků pečovatelské služby - finanční dostupnost pečovatelské služby - služby týdenního stacionáře pro seniory ve Stříbře - služby Centra podpory rodiny Diakonie ČCE Rokycany - služby 15. Přední hlídka Royal Rangers v ČR – středisko Víteček Černošín - služby denního stacionáře pro děti a mládež od 6 do 26 let - sociálně terapeutické dílny - základní škola speciální, včetně každodenního svozu - zdravotní dopravní služby pro OZP - záchranná služba (dispečink tel. 724 800 500) - služby Centra pro zdravotně postižené Plzeňského kraje 	<ul style="list-style-type: none"> - omezený provoz pečovatelské služby (pracovní dny – 7:00-15:00) - dosah pečovatelské služby po celém regionu - rozvoz obědů nefunguje o víkendech a prázdninách - v nabídce pečovatelské služby chybí dietní strava - chybějící další terénní služby (pečovatelská služba, kadeřník, rehabilitace, apod.) - absence lékařské péče v DPS - nedostatek kompenzačních pomůcek v DPS - klub seniorů v DPS Stříbro v průběhu léta nefunguje – chybí stinné místo pro setkávání se - nízká kapacita týdenního stacionáře stříbro pro seniory - absence krátkodobé i dlouhodobé odlehčovací služby - nedostupné služby osobní asistence - chybějící odlehčovací služby (zejména dlouhodobé – týden, měsíc)

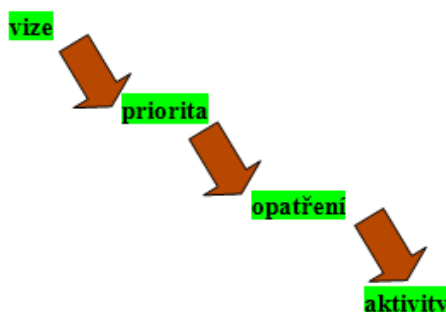
<ul style="list-style-type: none"> - poradenská a informační činnost - půjčování kompenzačních pomůcek, včetně možné dopravy - zajištění osobního asistenta - služby Nízkoprahového klubu RESET - služby o.s. KOTEC - Sdružení Romů a národnostních menšin Plzeňského kraje - nabídka poradenské činnosti - pomoc při zajištění bydlení a při řešení finančních potíží - doučování - nabídka vzdělávání pro rodiče na mateřské/rodičovské dovolené - aktivity Domu dětí a mládeže Stříbro – vzdělávací kurzy pro maminky s hlídáním dětí - vzdělávací kurzy s hlídáním dětí – vzdělávací kurzy s hlídáním dětí - spolupráce se Sociálním odborem MěÚ Stříbro - kulturní činnost v obci Olbramov - setkávání se zástupci města při kulturních akcích pro seniory - služby městské knihovny 	<ul style="list-style-type: none"> - nedostatek pracovních příležitostí pro OZP - absence chráněných pracovních dílen - absence místa pro setkávání - bezbariérové byty jsou umístěny v domech pro sociálně slabé občany - chybí azylové bydlení pro osoby bez přístřeší - zajištění městského bytu pro azylové bydlení pro rodiny/matky s dětmi v tíživé životní situaci - malá kapacita mateřských škol, absence jeslí - nedostatečné volnočasové aktivity pro seniory, OZP - absence bezplatného poradenství ve finanční a právní oblasti - špatná komunikace mezi občany a úřady - neexistence slev na kulturní vystoupení pro seniory - nevhodné chování mládeže ke starším lidem - málo informací o sociálních službách v regionu - není ve městě Stříbro bazén - chybějící finančně dostupná nebo bezplatná kultura pro sociálně slabé rodiny - absence vhodných prostor pro setkávání mládeže a jejich aktivity v okolních obcích - nedostatečná kapacita mateřských škol a chybějící jesle - Doprava - málo autobusových spojů ve Stříbře z DPS do centra města - málo dopravních spojů z okolních obcí do Stříbra včetně bezbariérových - chybí parkovací místa pro OZP před poliklinikou, u městského úřadu, stadionu, bankomatů - na vyhrazených místech pro automobily OZP parkují často ostatní řidiči
---	--

	<ul style="list-style-type: none"> - nedostatek přechodů pro chodce (u stadionu) - prostředí - nedostatečná bezbariérovost města Stříbro - nevhodné chodníky ve městě - není zabezpečen bezbariérový přístup do Domu dětí a mládeže - bezbariérové toalety - bariérové přístupy od obchodů - chybějící dopravní služby (např. speciální taxislužba) - shlukování osob bez přístřeší a drogově závislých v oblasti bývalého letního kina a parku - malý počet laviček ve městě Stříbro - nepořádek v okolí rybníka pod DPS - pozdní úklid sněhu na chodnících v okolí DPS - nekvalitní chodníky v ulici 28. Října - dojíždějící školáci nemají k dispozici zázemí pro vyplnění volného času do odjezdu autobusu, který tak tráví v okolí autobusového nádraží, kde se tvoří různé „partičky“ - chybějící dětská hřiště (ul. Brožíkova, Dukelská), sportoviště a odpočinkové prostory
<p style="text-align: center;">PŘÍLEŽITOSTI</p> <ul style="list-style-type: none"> - zvýšení preventivní práce s dětmi - dostupnost a existence dalších možností informačních toků - dobrovolníci - spolupráce poskytovatelů služeb v regionu 	<p style="text-align: center;">OHROŽENÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> - nedostatek pracovních příležitostí - vysoká nezaměstnanost - nedostatečné financování sociálních služeb - nejasně financování sociálních služeb ze strany státu

7.2. Priority

Na základě průběhu procesu plánování sociálních služeb došlo ke stanovení priorit správního obvodu obce s rozšířenou působností Stříbro. Návrh jednotlivých priorit byl stanoven ve spolupráci s řídicí skupinou na základě vyhodnocení SWOT analýzy poskytovaných sociálních služeb a zpracování analýzy území ORP Stříbro.

Rozpracování strategické části vychází ze standardní struktury strategií tohoto typu. Je stupňovitě členěna do základních úrovní:

Vize je dlouhodobý konkretizovaný cíl, stanovení stavu „kam chceme dlouhodobě směřovat“ a jaký je náš „cílový stav“.

Prioritní oblasti korespondují s celkovou vizí koncepce a jejich definování je závislé na definici vize. Vize je tedy naplňována prostřednictvím jednotlivých prioritních oblastí. Jde o hlavní dílčí oblasti zájmu, které je potřeba řešit. To znamená, že jednotlivé části popisují konkrétní prioritní oblasti, kterými je nezbytné se zabývat pro úspěšné naplnění vize koncepce. Každá prioritní oblast má definované obecné základní principy, kterými se má řídit interpretace nižších rovin dokumentu.

Opatření rozpracovávají prioritní oblasti. Opatření upřesňují a vymezují soubor aktivit, které je nutné vykonat k naplňování prioritních oblastí. Každé opatření má stanovenou vlastní strukturu:

Stručný popis situace – stručně informuje o problému, který bude řešen navrženým opatřením a zdůvodňuje konkrétní opatření.

Aktivita jsou návrhem možných činností realizovatelných v rámci opatření. Pokud se realizují navržené aktivity, dochází ke splnění cíle opatření. Pod úrovní aktivit si můžeme představit typy konkrétních projektů naplňujících cíle opatření. U aktivit nejde o definitivní výčet všech možností, ale spíše o soupis návrhů a aktuálních potřeb.

7.3. Rozpracované priority

Prioritní oblasti v ORP Stříbro v oblasti sociálních a návazných služeb na období 2011 – 2014
(viz. Příloha 1)

8. Co jsme již udělali

Může nás potěšit, že na základě připomínek z jednání jednotlivých pracovních skupin docházelo již v průběhu roku k postupnému plnění konkrétních připomínek obyvatel města Stříbra. V Soběslavově ulici byla vybudována nová lavička, která umožní seniorům i maminkám s dětmi odpočinout si při cestě z centra na sídliště, na Západním předměstí směrem k supermarketu byl z chodníku odstraněn betonový květináč, na schody u parkoviště na Smutečním vrchu bylo instalováno nové zábradlí, po delší době je v provozu bezbariérová veřejná toaleta na radnici. Seniorský jistě potěšilo poskytnutí slev na divadelní představení v kině Slávia a zřízení nové autobusové zastávky pro městskou dopravu v blízkosti domu s pečovatelskou službou, postupně se opravují nevyhovující chodníky na bezbariérové, započalo se s revitalizací náměstí.

Zástupci obce Ošelín nabídli mladým lidem prostory pro zřízení klubovny, kde společně zařizují posilovnu a hudební zkušebnu, bude zde umístěna i knihovna s internetem.

9. Co bude následovat

Dokument, který držíte v ruce, se zabývá rozvojem sociálních a souvisejících služeb ve městě Stříbře a správním obvodu mimo město Stříbro. Je výsledkem práce pracovních skupin, jejichž členové jsou zástupci zadavatelů, poskytovatelů a uživatelů sociálních služeb. Těm patří poděkování za jejich usilovnou práci, neboť účast v těchto skupinách je zcela dobrovolná. Především členové těchto pracovních skupin přispívali nejvíce svými podněty a návrhy k tvorbě komunitního plánu sociálních služeb.

Fyzickým vytvořením dokumentu proces komunitního plánování nekončí. Každý rok se bude vytvářet akční plán na další rok. Jedná se tedy o proces otevřený a cyklický, který bude reagovat na změny potřeb uživatelů. Cílem komunitního plánování sociálních služeb je také zefektivnění a zprůhlednění financování sociálních služeb. Důležitým výsledkem procesu je lepší informovanost odborníků i veřejnosti o poskytovaných službách ve městě Stříbře, nadále také budou oslovovány obce ve správním obvodu města Stříbra a zvány ke spolupráci na komunitním plánování sociálních služeb.

10. Seznam použitých zkratk

KPSS	-	komunitní plánování sociálních služeb
SO ORP	-	správní obvod obce s rozšířenou působností
CpKP	-	Centrum pro komunitní práci
DPS	-	dům s pečovatelskou službou
ČCE	-	Česká církev evangelická
LDN	-	léčebna dlouhodobě nemocných
MěÚ	-	městský úřad
MKS	-	městské kulturní středisko
SWOT	-	z ang. Strengths (silné), Weaknesses (slabé), Opportunities (příležitosti), Threats (hrozby).
NZDM	-	nízkoprahové zařízení pro děti a mládež
SDA	-	sociodemografická analýza
LSPP	-	lékařská služba první pomoci
ZZS	-	zdravotnická záchranná služba
OZP	-	osoby zdravotně postižené

11. Přílohy

Příloha 1 - Prioritní oblasti v ORP Stříbro v oblasti sociálních a návazných služeb na období 2011 – 2014

Příloha 2 - Sociodemografická analýza